

Vägglöss-vårdhygienisk rutin

Gäller för: Region Kronoberg

Faktaägare: Katarina Madehall, Susanna Lundvall och Anette Svensson, Vårdhygien

Allmänt

Vägglusen (*Cimex lecturalis*) är en 4-5 mm lång skinnbagge som lever på att suga blod från människor. Det nattaktiva djuret gömmer sig kring sovplatsen, i sängen och sängnära textilier men lössen kan även gömma sig bakom golvlister, i tavlor, gardiner och dörrkarmar. Förekomsten av vägglöss har ökat kraftigt under senare år, bland annat till följd av vårt ökade resande. För att bli av med vägglöss krävs insatser från en professionell saneringsfirma.

Fastighetsägaren är enligt miljöbalken skyldig att förebygga, kontrollera och vid behov åtgärda förekomst av skadedjur. Uppmana patienten/brukaren att kontakta sin hyresvärd. Vid behov kan även miljö- och hälsoskydds nämnden kontaktas.

Symtom

Saliven från en vägglus kan utlösa en allergisk reaktion med rodnad, svullnad och klåda. Reaktionen kan komma flera dagar efter sticket. Förutom bittreaktioner på kroppen kan man ofta se små runda blodfläckar på lakanen och svarta prickar, spillning, där lössen gömmer sig.

Smittsamhet

Lusen kan ligga vilande i upp till ett år vid brist på föda och kan därför följa med i bagage eller begagnade möbler och sedan spridas vidare. Vägglöss kan inte hoppa eller flyga och orsakar ingen spridning av smitta.

Vård av patient med misstänkta eller bekräftade vägglöss i hemmet
Vägglöss bärs inte på kroppen och patienten i sig utgör därför ingen smittrisk.

Vårdrum	Patienten kan samvårdas om tillståndet i övrigt medger det.
Patient	Ge patienten rena kläder.
Kläder och tillhörigheter	De egna kläderna läggs i en plastpåse som försluts. Övriga tillhörigheter såsom ytterkläder, väska, böcker läggs i plastpåsar som försluts.
Personal	Basala hygienrutiner

Tvätt	Ordinarie tvätt Tvätt som inte ingår i tvättcirkulation tvättas i minst 60 °C.
Avfall	Konventionellt avfall
Städning	Städning enligt SIV (Städning i vårdlokal)
Slutstädning	Slutstädning enligt SIV (Städning i vårdlokal)

Vård av patient när förekomst av vägglöss i hemmet inte uppdragats initialt

Tillhörigheter	Personliga tillhörigheter från hemmet, även böcker, läggs i plastpåsar som försluts.
Enhetens tvätt	Ordinarie tvätt
Privat tvätt	Privata kläder/filtar/andra textilier tvättas i 60 °C om textilierna tål det eller torktumlas i minst 50 minuter.
Avfall	Konventionellt avfall
Städning	Städning enligt SIV (Städning i vårdlokal)
Slutstädning	Garderob/förvaringsskåp dammsugs och våttorkas noga. Dammsugarpåsen byts efter avslutas städning och läggs i soptunna utomhus.
Säng Om kortare vårdtid (gäller alla sängar i rummet)	Tvätta madrassöverdrag (heltäckande) i 60 °C efter hemgång. Om sängen inte har heltäckande madrassöverdrag: kassera madrassen. Rengör sängramen noga med ångtvätt. Säng som tål vatten och värme diskas i kabinettmaskin. Vintertid (-18 °C) kan sängen ställas utomhus i 7 dagar. Alternativt kan värmesaning ske via Anticimex (uppvärmning 60 °C.)

Vid längre vårdtid innan smittan uppdragas eller vid misstanke på vägglöss i vårdlokalen, kontakta vårdhygien för diskussion.

Handläggning av personal med misstänkta eller bekräftade vägglöss i hemmet.	
Personalen ska omgående kontakta hyresvärd eller skadedjurssaneringsfirma för att få hjälp med sanering. Vägglöss bärs inte på kroppen och personen i sig utgör därför ingen smittrisk. För att förhindra vidare smitta inom vårdenheten ska nedanstående riktlinjer följas tills bostaden är fri från vägglöss.	
Personalen	Personalen kommer till arbetet nyduscha och med rena kläder.
Egna kläder	Efter tvätt ska de rena kläderna förvaras i slutna plastpåsar i hemmet (inte i sovrummet). Kläderna får inte förvaras i garderob eftersom vägglöss kan finnas där. Ytterkläder utgör ingen smittrisk förutsatt att de förvarats hängande och inte i sovrummet.
Skor och väska	Skor och väska förvaras i försluten plastpåse i skåpet på jobbet.

Nationella Vårdhandboken Rutin saknas

Vid upptäckt av felaktig information eller länk var vänlig meddela faktaägare.